

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXIV.

V Ljubljani, 29. mal. travna 1881.

List 17.

Iz žoljenja Mavricija Tomana.

XI. Prihod v Lisabonu. Misijonarje zaprejo v ječo.

(Dalje.)

Naše nesreče in še veliko družih bil je kriv edini minister Karvalo, ki je ob rojstvu kraljeviča postal grof Oeyras in l. 1767 markiz Pombal. Kralj je upal le po njem si krono ohraniti, on pa in Pombal sta živela v vednem strahu zapodena biti. Vsaka reč bila je njima sumljiva, vsaka reč bila je zločinstvo. Tisti čas so imeli na Portugalskem več kot 9500 državnih jetnikov, in prostora jim je že tako primanjkovalo, da ne le samo, da so vse ječe in terdnjave z njimi napolnili, temuč tudi vse podzemeljske hrame državnih hiš so v ječe spremenili. Naj više plemstvo je nesreča naj huje zadela in Pombal je kralju celó svetoval vse staro plemstvo potrebiti, in novega vstanoviti. Še škofom niso prizanesli; dva sta v ječi umerla, in škof v Koimbri moral je zaradi primérnega pastirskega lista 12 lét v naj ostudnejši ječi preživeti. Enaka se je godila gospém visocega stanú, duhovnom, menihom in redovnicam. Veliko jih je po ječah pomerlo, mnogo pa jih je veliko lét po zaporih terpelo in zdihovalo.

Terdili so nekteri, da je bil Karvalo iz imenitnega plemenitega rodú, ali jaz sem od Portugalcev, med kterimi sem nad štirindvajset lét živel, pozvedil, da ravno nasprotno je resnično. Že omenjenega ministra perva žena bila je iz hiše Almada doma, katero je pa le po zvijači dobil, kar bi ga bilo gotovo življenje stalo, ako bi ne bil kralj Janez V se zanj deloval. Potem je Karvalo drugo ženo vzal, grofico Daun, pa tudi po zvijači. Ko je ravno iz Dunaja prišel, je kralja prosil, naj ga v grofovski stan povzdigne, in kralj praša zaradi tega svojega vojvoda Kadevala za svét, ki mu pa odgovori: „Veličanstvo zamorete sicer to storiti, pa meni se zdi, da bi bilo vendar prenašlo.“

Iz še dostavljenih besedi je kralj lahko povzel, da je Karvalov oče kovač bil, in mu ni zaželjene časti dodelil. To okolišino je Karvalo pripisoval jezuitom, ki so tisti čas na kraljevem dvoru veliko veljali. Gotovo pa je, da je njegov oče bil kupec v Lisabonu. Ta je zapustil po smerti tri sinove in eno hčer, ktere je nek prelat, očetov brat, odgojeval.

Sebastjan Jožef, zvit kakor je bil, se je povzdignil do časti prvega ministra. Znal se je jezuitom, posebno o Jožefu Moreirat u, kraljevemu spovedniku, tako hliniti in prilizovati, da ga je ta za najviše čast kralju priporočil. In tako je potem Pombal samovoljno vladal, in še kralj se ga je bal.

Drugi brat France Ksaverij Mendoza postal je sčasoma kraljevi namestnik v Pari in Maragnamu v Ameriki. Bil je potem mesto brata državni tajnik in ne majhna oseba na Portugalskem. Tudi ta je gojil hud serd proti jezuitom in sreča je bila za nas, da nas je njegov brat in ne on preganjal in zatiral. Vsak teden je prišel enkrat v našo ječo in je s tem pomnožil naše britkoati, kajti on ni terpel, da bi se nam kaj dobrega storilo. Dokaz temu je bil, da smo po njegovi smerti, nekaj časa pred oprostjenjem, veliko boljši imeli v ječi, kakor za časa njegovega življenja.

Tretji brat Pavel Karvalo bil je prelat v Lisabonu in papež Klemen XIV ga je zvolil kardinala; umerl je pa za vodenico še preden je purpur dobil. Na takem trinogu je stala v različnih časih portugalska samovlada.

(Dalje sledi.)

Sv. Jožef.

(Konec.)

Naši pomočniki, naši besedniki pri Bogu so angeli in svetniki. Kolikor imenitniši pa je kdo, toliko veljavnejši je njegova prošnja. Naj viši stopnjo v nebesih ima preblažena Devica Marija; naj bližej Božjega sedeža je ona, Kraljica nebeška; pa tudi naj večji veljavo ona ima. Mati Božja je. Ona je srednica med nami in med Bogom. Sej je ona tudi Mati naša. Zato se tako radi zatekamo k njej v vseh svojih nadlogah, v vseh britkostih in težavah, v vseh križih in skušnjavah. V duhu tožimo njej, kako hudo se nam godi v tej solzni dolini ter zdihujemo, celó jokaje jo prosimo, naj se nas usmili in naj s svojo materno priprošnjo bo srednica in pomočnica naša.

Kedar nas kaka velika nadloga tare, ali bi kaj posebnega radi imeli, si poišemo še družih priprošnikov, da za nas prosijo in koledovajo pri dobrotnikih, da nam pomagajo, ali kaj dobrega naklonijo. In današnje dni

je že skoraj da splošnja navada, ako hoče kdo kaj posebnega po Mariji prositi, da ne prosi le sam; ampak še drugim priporoča svojo nadlogo; celó očitno, po časopisih, priporoča svojo prošnjo, da bi tako rekoč ves svet z njim koledoval, da bi vendar gotovo uslišan bil. In ker je še prava keršanska ljubezen med nami, jih prosi na tisoče in tisoče na tako priporočilo. In taka sveta sila, se vé da, mora omehčati materno serce nebeške Kraljice; in tako slišimo in beremo, kako prečudno je marsikomurno pomagano. Take očitne priporočila se mi zdijo prosivne pisma, in časniki po katerih se razglašajo, so skrinjice ali listnice, kamor se take pisma na nebeško pošto oddajajo. Taka skrinjica je tudi „Danica“ že nekaj časa. V njo mečemo prosivne in vse prošjaške liste, ki so namenjeni nebeški Kraljici in naši materi Mariji. In tacih skrinjic je današnje dni prav veliko po tej solzni dolini razpostavljenih. Te skrinjice Marija gotovo vsak dan odpre in pregleda, kaj ji njeni zapušeni otroci pišejo, kaj jo vse prosijo. In ko ona prebira te prošnje in vidi bridkost in nadlogo zdihujočega, morebiti glasno vpijočega reveža, ga urno usliši in mu dovoli, kar želi; še zlasti, če velika množica njenih preljubljenih otrok združeno kliče: Mati, sliši nas in usliši ga! In tako kličejo in prosijo vsi pobožni kristjani, ki v svojih molitvah se takih priporočevanj spominjajo. In Mati usmiljenja Božjega, ki je ključarica, vratarica zakladov nebeških, ima vedno pripravljeno uho in serce, da urno na take prošnje in pisma zapiše: „Fiat! Naj ti bo!“ — Ako pa misli, da kaka prošnja preseže njeno moč, zapiše na njo: „V milost priporočeno“ in jo po telegrafu pošlje v skrivno izbico svojega božjega Sina. In urno dobi odgovor nazaj: „Po okolišinah se bo želja spolnila.“

Nadležni berač ne odjenja kmali. Ako mu gospodinja ne dá, kar želi, poiše še go-podarja, ter ga prosi in prosi, da dobi, kar želi. Mar nismo pa mi vsi ubogi berači? In zlasti današnje dni imamo toliko in tako velikih potreb, da se res Bogu smili! Zato pa delamo, kakor silni berači. In kar sami ne moremo sprostiti, še druge nadlegujemo, da prosijo za nas. In kar si na priprošnjo Marijno ne upamo urno doseči, se zatekamo še k sv. Jožefu. In tudi imamo po svetu že mnogo takih skrinjic razpostavljenih, kamor prosivci svoje beraške pisma mečejo, ter jih sv. Jožefu pošiljajo. In tako je prav. Sv. Jožef je za Marijo med naj bližjimi pri Božjem sedežu.

Prav in spodobno, dobro in koristno je toraj, da za Marijo častimo prav posebno njenega deviškega ženina, rednika Odrašenikovega, sv. Jožefa. Prav in spodobno, dobro in koristno je pa tudi, da se v vseh svojih potrebah, britkostih in težavah, v vseh nadlogah, v križih in skušnjavah, zatekamo k sv. Jožefu, ki je tolik prijatelj presvetega Jezusovega Serca, in tako mogočen priprošnik in pomočnik v vseh človeških revah.

V „Sendbothe des h. Josef“ berem to le: Štiri ure od Trebnic je bila mlada deklica, Marija Nabner, hči revnega mizarja, ki je devet lét prestrašno terpela. Božjast je reva im-la. Grozno jo je vilo. Ubogi starši so že veliko za zdravila potrosili; ali nihče revici pomagati ne more. Skoraj obupna pa pobožna deklica pride s svojimi starši v praznik sv. Hedvige na božjo pot v Trebnice, da bi kaj tolažbe ali kak svet dobila. Ubogo dete se vsim smili. Dušni pastir ji zraven telesnih zdravil svetuje, naj se zaupljivo obrne k sv. Jožefu, ki je velik in mogočen pomočnik v vseh človeških potrebah. Da bi z večim zaupanjem se zanesla na njegovo pomoč in da bi tudi drugi za njo prosili, jo zapišejo v družbo vednega češenja sv. Jožefa. Poterjeni in poživiljeni z novim zaupanjem se podajo na svoj dom, ter začnejo devet dnevnic v čast sv. Jožefa z raznimi obljubami Materi

Božji in sv. Jožefu. In pred adventom pride presrečna deklica s svojo materjo, vsa vesela, ter se zahvali za veliko milost, katero je prejela na prošnjo sv. Jožefa; ker nič več je ni božjast napadla, odkar je bila zapisana v družbo vednega češenja sv. Jožefa. Sama, in vsa hiša ne morejo prehvaliti sv. Jožefa.

Prav in lepo je, da tudi Slovenci se vedno bolj vнемajo v češenji sv. Jožefa. Sej so ga naši prededje že kdo vé kdaj zvolili patrona za vso deželo. Ne bo napéno, in Mariji se bomo gotovo prikupili, če v prihudnjih „Šmarnicah“ zraven nje tudi njenega čistega ženina počastimo. In v to dvojno češenje nam saj nekoliko pripomorejo bukvice „Vijolice sv. Jožefu posvečene“.

Pobožni častivci sv. Jožefa pa njega tudi čez leto večkrat posebej počastijo. Nekteri ga častijo sedem nedelj po versti. Pri tem češenji se spominjajo sedmerih žalost in sedmeregga veselja kar je sv. Jožef tu na zemlji doživel. Že papež Gregor XVI je dodelil za to sveto opravilo 300 dni odpustka za vsako teh 7 nedelj; zadnjo nedeljo pa popolnoma odpustek, ako taki častivci to nedeljo ss. zakramente prejmejo in navadne molitve za odpustke opravijo.

Sv. oče Pij IX pa je dovolil že 22. sušca l. 1847 popolnoma odpustek za vsako teh sedem nedelj. Samo da morajo te nedelje zaporedoma biti in da verni ne-ktore posebne molitve opravijo in ss. zakramente prejmejo pod navadnimi pogoji.

To češenje opravljajo vneti častivci sv. Jožefa posebno zato, da bi si na njegovo mogočno priprošnjo sprosil srečno zadnjo uro; sv. Jožef namreč je tudi patron umirajočih, ker je on v rokah Marije Device in Jezusa samega preserčno umrl. Srečna smert je pa po besedah sv. Alfonza Ligvorija naj večí sreča, katero zamoremo na priprošnjo sv. Jožefa pridobiti. Prav dobro je, da to počeševanje saj enkrat v letu opravimo.

Zato so v Novomestu pri tiskarju J. Krajcu ravno-kar beli dan zagledale male bukvice „Pas sv. Jožefa in sedem nedelj sv. Jožefu posvečenih“, v katerih je kratko vodilo, kako naj bi častivci sv. Jožefa sedem nedelj zaporedoma častili.

Kaj pa je pas sv. Jožefa? To je nam nekaj novega. Tudi od tega pasa te bukvice nekaj pripovedujejo. In čemu nam je pas sv. Jožefa?

1. Ta pas, mala verivca, katero verni častivci sv. Jožefa pod svojo obleko nosijo, naj nas opominja na sv. čistost, na lepoto, ljubeznjivost in sprednost te angeljske čednosti, in naj nas spodbaja, da ljubimo in visoko cenimo to čednost, ki daje lepoto vsim drugim čednostim.

2. Nas ta pas oserčuje, da se hrabro vojskujemo zoper duha gerde nečistosti, da se skerbno ogibajmo vsake nevarnosti in se poslužimo urno vseh pripomočkov, da se skušnjavi hitro in serčno ustavimo in smo pripravljene raji umreti, kakor da bi privolili le v naj manjši greh zoper sveto čistost.

3. Nam ta pas vedno pred oči postavi našo slabost in nezmožnost; da bodimo toraj vsi ponižni in pazljivi, da nas satan, svet in lastno meso ne prevari in ne zapelje.

4. Nam bo ta pas v našem boju mogočna bramba; ker nam je v tej vedni vojski zraven lastnega truda še posebne pomoči Božje potreba. To pomoč nam pa sprosi sv. Jožef, ki je s svojo svetostjo in zavoljo svoje nezmerne velike časti, kot ženinu Marije Device in rednik Jezusa Kristusa zaslužil, da je patron nedolžnim in da je njegova priprošnja pri Jezusu silo velike veljave.

5. Nam je ta pas tolažba v vseh telesnih in dušnih potrebah. Po blagoslovni prelepi molitvi nam je pas sv. Jožefa velika pomoč. Vernega kristjana napeljuje

k pravemu, resničnemu obžalovanju vsih grehov; in tako obžalovanje nam pridobi odpuščenje odpustljivih grehov, in odpuščenje časnih kazni, odvrta napade hudobnega duha. Pridobi nam zgubljeno zdravje in druge časne dobrine, ter nam naklanja razne milosti Božje. — Po razodenju, ktere ga je imela pobožna nuna Marija iz Agrede, je sv. Jožef od Boga sprejel nekatere prednosti, ktere on tistim deli, kateri ga še posebno s tem častó, da nosijo njegov blagoslovljeni pas. In posebne prednosti so, da opasani ložej ohranijo sv. čistost; da zadobijo zdatno pomoč, greh zapustiti in gnado Božjo zopet zadobiti; opasani belj priserčno Marijo častijo in so toliko bolj spretni za njeno materno skerb; opasani imajo terdno zaupanje, da bodo pod varstvom Marije in sv. Jožefa srečno umerli in vse napade hudobnega duha v smertni uri ložej premagali; da bodo sovražnika našega zveličanja s klicanjem sv. Jožefa v beg zagnali; oni bodo na priprošnjo sv. Jožefa tudi telesno zdravje zadobili in v vseh telesnih potrebah polajšanje imeli; da bodo opasani zakonski svoje otroke v strahu Božjem ložej izredili. — Ni li potem dobro in koristno nositi pas sv. Jožefa? Ravno ta noša je vedna, nepretergana molitev k sv. Jožefu, da nam svojo moč, svojo očetovsko skerb vedno skazuje, nas varuje in kot svoje otroke ima.

Ta pas nam je znamenje zaveze, ktero smo sklenili s sv. Jožefom, in ktera terpi tako dolgo, dokler ta pas nosimo. Ko se s tem pasom opašemo, nam sv. Jožef obljubi svojo posebno brambo; mi pa mu obljubimo, da hočemo njegovi zvesti otroci biti. Oba opominja pas na storjeno obljubo.

In ta pas nam je znamenje naše ljubezni da sv. očaka Jožefa. Opasani pokažejo, da res ljubijo svojega patrona, da stavijo vanj svoje detinsko zaupanje, da se prištevajo njegovim otrokom; da želijo pod njegovim varstvom v svete nebesa priti.

Veliko prečudnih ozdravljenj pripoveduje „Sendbothe des h. Josef“, ki so se godile s pasom sv. Jožefa. Naj omenim le eno samo. Neko deklico je hudo tergalo. Slednjic se zberejo te hude bolečine v eni nogi, in sicer tako, da reva noč in dan pokoja nima. Vse zdravila so bile zastonj. S težkim trudom je na palico se operaje iz ene sobe v drugo prilezla. S terdnim zaupanjem na sv. Jožefa začne opravljati devetdnevnic v čast sv. Jožefu. Ko je pa slišala od pasa sv. Jožefa, je prosila, da so ji preskerbeli ta pas. Njena devetdnevnic še ni bila končana, ko dobi blagoslovljeni pas. Urno ovije z njim svojo bolno nogo, poprime palico in šepa v bližnjo sobo, kjer je bila podoba sv. Jožefa. Poklekne, kolikor ji je moč, in preserčno zaprosi svojega pomočnika. Po kratki molitvi pravi: „Bomo vidili, če zamorem že iti“, vstane in spozná, da palice ne potrebnje več, in gre čisto sama, brez vse druge pomoči v prvo sobo. Zdrava je. Že tisti dan obiše eno svojih prijateljic, ki je tudi bolna ležala. Ni treba pristavljati, kako se je to čudno ozdravljenje hitro razglasilo in kako je čišenje sv. Jožefa se množilo. Veliko pasov sv. Jožefa je bilo razdeljenih.

Poslužimo se vsega, karkoli je dobrega, da le rešimo svojo dušo. J. V.

Sveto Detinstvo.

(Dalje.)

Iz poslednjih misijonskih naznanil.

Iz kraja Čeli (Tche-ly) v Kini naznanja misijonar preč. g. Taglisbue marsiktere prav znamenite dogodbe. V okrajini Pin-čan-u imajo pogani posebno spoštovanje do katoliških misijonarjev. Kadar pride misijonar

v kako vas, s spoštovanjem na njega kažejo in pravijo: „Lejte, ta mož rešuje naše otroke, ta je naš dobrotnik!“ V tistem kraju namreč otroke, kadar jih ne morejo lahko preživiti, nastavljajo ob nekem bregu, in požirajo jih volkovi in pesi, ako jih misijonarji ne poberejo in ne rešijo. Misijonar je veliko taci rešil in kerstil.

Posebno so pa tudi nekatere katoliške ženske silo goreče za kerševanje taci zaverženih otročičev. Neka devica, po imenu Marija, se je pečala z ozdravljanjem ljudi, in zlasti otrok, pri taki priliki je lansko leto kerstila 200 otročičev. Neki dan obstane pred njenim stanovanjem voz z malim bolnim otročičem; bil je sinček nekega „mandarina“, to je, pervega državnega vladnika, in prošena je, otroka ozdraviti. Pobožna devica vidi, da je otrok nevarno bolan, mu dá neko zdravilce, obupa pa nad njegovim ozdravljenjem in ga kersti. Čez nekaj dni imenitni voz zopet obstane pred njenim stanovanjem, ob enem pa se zasliši veselo streljanje in razsvitljuje se vse mesto; s tim se naznanuje veselje, da je mandarinov sinček bil ozdravel. Taka je šega pri Kinezih, da zdravnika počastijo s slovesnostmi in z darili, ako je srečno koga ozdravil. Neizrečeno so se pa čudili, ko devica ni hotla nič darila sprejeti.

V neki drugi družini je bila pred več leti od neke keršanske žene skrivaj keršena bolna mala deklica. Čez malo dni potem je bilo dete popolnoma zdravo in veselo. Kadar pa je deklica dosegla dvanajst lét, so ji povedali skrivnost, da je keršena. Njeno veselje zavolj tega se ne dá popisati; vsako priliko je v to obrnila, da se je skrivaj učila katekizma, in kar je le mogla, je tudi k Božji službi hodila. Kmali pa so zalezli njeno skrivnost, začeli so jo preganjati, tepsti, žugati z naj ojstrejšimi kaznimi. Naj sovražljivše se je obnašala do nje mlada njena sorodnica, ki je bila z njo vred izrejena in ste prebivali skupaj v eni sobi. Neki večer Marička kleči pred svojo posteljico in moli rožni venec, tako je splošna navada pri kineških katoličanih; njena tovaršica ji pa kar ne dá miru ter jo neprenehoma terpinči in zasramuje zarad njene molitve. Kar nepredvidoma pa zaslišite nekaj tuliti in pred njima v sobi stoji zvér, velika kakor vol, sicer pa ima podobo kakor svinja. Obé deklici strahú trepečete, Marička pa je vendar le naprej molila. „Vidiš ti, to je hudoba; ljubi Bog mu dopusti te strašiti, ker vedno zasramuješ našo vero,“ reče Marička svoji tovaršici. „Móli no,“ odgovori le-tá, „da pošast zopet zgine, in obljubim ti, da bom tudi jaz kristjana“. Ravno da je te besede izrekla, je zginila pošast. Deklica je obljubo spolnila, dobila je pri kerstu ime Agata in je dobra kristjana. Ta čudna dogodba je vso družino tako močno pretresla, da vsi, oče, mati in vsi svojci so sprejeli našo sveto vero, pravi misijonar.

Lazarist P. Leskure piše tudi iz tistih krajev, da so vlni samo od vinotoka do velike noči kerstili 246 otrok; 310 jih imajo v reji pri poganskih materah. Pravi pa pri vsem tem, da so jih pogani silo veliko zavergli, ki so jih pesi in volkovi požerli. Ob času hude lakote so ondotni gorjanci kar samo od drevesnega perja živeli, in precej so bili v takem pomanjkanju pripravljani otroka položiti v kak germ ali pa ga naravnost živega zakopati! To pa so zlasti počenjali, ker veliko vasi je še, ki nič ne vedó o misijonarjih, kateri otroke pobirajo ali celó odkupujejo, kadar bi imeli zaverženi biti.

Začudovanja vredno je, kar dobrega stori neka 40letna pobožna keršanska devica v tistem kraju. Le samo preteklo leto je 1200 umirajočih poganskih otrok kerstila. Misijonar se je na svojem misijonskem popotvanju mudil 3 dni v hiši njenih staršev in vidil je, da so pogani ves ljubi dan kar oblegali njih hišo, in mnogi so hodili od daleč. Prav izurjena in srečna je namreč v ozdravljanji otrok in zdravila daje zastonj. Prosila je

misijonarja, naj jo priporoči evropskim deležnikom sv. Detinstva v molitev, ker že 10 lét boleha in najberže so njeni dnevi šteti. Pač jo lepa krona čaka! Molimo tedaj za njo, če še živi, ali pa če je že umerla.

O poslednji hudi lakoti se je tudi to-le dogodilo:

Majhni deklici sta bila oče in mati umerla za lakoto. Ljudém, ki so jo bili sprejeli, je bila postala odveč in hočejo se je znebiti. Peljejo jo na samotni kraj, veržejo jo v jamo in zasujejo s perstjo. Ko so tako žvo pokopali, odidejo. Pa kaj se zgodi? Otrok z vsimi močmi riže in ruje tako dolgo, da se izkoplje iz zemlje, kakor pa je bila z glavo iz persti in na dnevu, je bila rešena: njeno žalostno jokanje privabi ljudi, kateri so vedili, da misijon najdene otročiče sprejema, in so jo prinesli v misijonsko napravo. Bila je keršena in škof so ji dali ime Fou-houo, to se pravi „Vstalka“.

Don Bosko in zanemarjeni mladenčí. *)

Marsikaj lepo spletenih in učenih govorov smo že slišali na tem kraju; ostanimo pa enkrat tudi pri našem domačem „Jurčku“.

Jurček je šel po svetu, — Jurček je prišel domú, pa čisto kmali, ko ga še nihče ni pričakoval. Zakaj? „Ker bil je Jurček“, — bo kdo rekel. Res je; ali Jurček je imel tudi svojo glavo, ktere nima vsak, ali kakor učeni pravijo, imel je svojo „filozofijo“, češ: mati se jokajo po meni, oče se kisló deržó, in tudi v mojem sercu niso rožice nasajene. Čemú to? Verni se domú in bo vsega tarnanja konec. „Dictum — factum“ — ne da bi se nadjala, sta oče in mati našla Jurčka za petjó, ko sta bila spremljavša ga domú prišla.

Tako gre marsikdo od doma ali proti domu; pa vsak ne pride tako srečen nazaj za péč ali saj na zidček, kakor premeteni Jurče; marsikteri pride ožuljen, drugi pride oguljen, tretji terčen, četerti pokvečen, premnogi s praznim žepom; nekterega pripeljejo, družega privlečejo — morebiti v bolnišnico, v mestno hišo, na „Žabjek“. Marsikterega celó več živega ni domú: morebiti že v Latermanovem drevoredu pride kdo za njim tihotapsko, ga z matiko udari, na tla pobije in oropa... Kaj je temu tolovaju, da je tak? Pa kaj je tudi drugim, nespremišljenim premétavcem?... Nekaj se jim pogreša...

Poglejmo pa tudi Tončeta. Tonče gre tudi po svetu, kakor Jurček; pa tá gre kramarit in kupčevat; „kupčavar“ je, kakor bi v nekem kraju rekli. Pride pa Tonče v tolike zadrege, da mora denara na posodo iskati. „Dobri prijatelj!“ reče nekómu, „posodi, mi za 6 tednov 50 gold., o pravem času ti jih povrnem pošteno.“... „Je že prav, — o zakaj pa ne? Posodim ti jih... tudi še za malo delj časa. Ali jaz moram tudi živeti, kakor veš, — zato mi boš o določenem času vrnil 100 gl.“ Ta je grenka. Pa kaj če révež Tonče? Denar mora biti, in obljubi mu jih povrniti 100! O določenem času pa Tonče plačati ne more, in prijatelj mu plačevanje odloži za nekaj tednov, s pristavkom, da mu jih potlej plača 150; — tako pa še nekaj časa naprej gre in se ponavlja ter je Tonče kmali dolžan 200, 300, 500, 700, 800, in celó 1000 gld., ne da bi mu bil uni „prijatelj“ le en vinar več posodil! In to je slepar delal z dobro zavednostjo, da bo denar dobil. Tonče je imel doma dedišno, vredno kacih tisoč gld., ktero je tako oderuh v svojo mavho spravil!

Praša se: Kaj je temu nečloveškemu nesramnežu, da tako žuli svojega bližnjega?... Pogreša se mu go-

tovo neka potrebna reč. Pa tudi Tončetu nekaj manjka, ker takemu sleparju na limanice gre.

Pa ostanimo bolj pri vsakdanjem. Ti sam greš malo ven na kmete. Prideš na pašnik med dvema vasema in vidiš, kako se pastirji raznih vasi s palicami ali tudi s kamni v rokah nasproti stojé in na „koražo“ kličejo, in nameri se, da se celó skrešejo, da brat brata s palico udari pod kolena ali celó po glavi, ker namreč vsak v drugi vasi služi in se zarad zloge s svojimi vaščani bojujejo zoper lastnega brata, ki je v drugi vasi.

Kaj je tem malopridnežem, tem divjakom, da so tako osrni, neusmiljeni?... Nekaj jim manjka, nekaj potrebnega se jim pogreša.

Greš pa naprej in v kerčmi ali pri kerčmi naletiš, da polena križem leté, da se odrašeni pobi — trezni ali terčeni, terkajo, preklinjajo, se na mertve udarce bijejo. Kaj je pa to?... Pogreša se jim neka potrebna reč... Vsak vé, da vsi taki prave izreje nimajo, ali pa so jo zaverгли in na novo obdivjali.

Ni pa treba iti iz mesta, da kaj zanikarnega in zaničljivega vidiš; naključí se ti ne mara še veliko več tacega po mestih, dasiravno imamo toliko šol in olikovanja! Naletel bodeš tu pa tam klópa, ki bi ga ti skoraj v svoj žep lahko vtaknil, pa ti jo maha po ulici s smodko v zobéh, kakor „kavalír“; in če ga kaj zbóde, zná preklinjati kakor plašúr; laže kakor bi orehe klestil; v beračenji je izurjen kakor cigan; ukrade nič ne, če ne more. — Pa kaj? Tudi rokodelskih mladih kerdela sem že srečal, ko so šli zvečer iz šole: eni so smodke puhali, da so jim iskre spod nosa švigale, drugi rohnéli in kleli, da se je ogenj kresal! — Pri vsih taci se pač dosti in véliko potrebnega pogreša, ker toliko nepotrebnege in hudega vedó in znajo!

Dalo bi se še kaj povedati o taci, ki že dosti lét hlače po šolah tergajo; pa pregrešil bi se morebiti zoper „oliko“ nove šege...

Pomudimo se pa te trenutke le nekoliko pri malih in bolj mladih hudo zanemarljenih, katerih bi bilo kmali po vsih kotih in krajih dosti najti, dasiravno se toliko piše, govori in dela za oliko in šolo. Ne bom snoval dolgočasnih teorij o odgoji, za kar bi bilo treba časa ce'ega leta ali tudi še več. Le na nektore zvezdice bi hotel pokazati, nektore ravnila omeniti, kako morebiti eden ali drugi utegne kaj k boljšemu pomagati, ali saj svetovati, tu in tam primerno besedo reči, zlasti v prid uboge in zanemarljene mladine.

Starši skor brez izjeme želé imeti pridne, dobre, lepo izrejene otroke, ki so zdravi na duhu in na telesu. Kteri take imajo, so ponosni z njimi, in to cenijo za naj večí srečo; starši pa z razuzdanci, nepokornimi, spačenimi, na telesu ali na duhu skazenimi otroci se štejejo same sebe nesrečne. Zato ni redok dogodek, da naj manj véрни očetje svoje sinove in hčere vendar dajejo v izrejo minihom in redovnicam. Zakaj če imajo še tako razberzdane misli o veri in politiki, razberzdanih otrók vendar ne marajo imeti, ne čislajo in ne hvallijo zanikarnih, in dobrih otrók ne grajajo. Se vé, da pri vsem tem pa mnogi starši vendar sami svoje otroke čisto z napačnimi pomočki odgojajo in jih v resnici sami spačijo.

Toda mladino odgojati, dobro jo odgojati, to je velika naloga, velika težava, velika umetnost; zakaj otroci, kakor Sickinger pravi, niso nezumne drevesa ali germi, ki sami podrašajo. In ker je toliko staršev, ki te umetnosti ne vedó in ne poznajo ali rabiti nočejo, toraj se mnogo toži, da je toliko zanikarno izrejenih otrók, kateri se v sramoto svojim staršem, v žalost sv. Cerkvi, v nadlego soseski in v veliko škodo sami sebi in človeškemu družbinstvu okrog potikajo. Taki otroci

*) Govor v katoliški družbi.

se velikrat morajo imenovati tisti žebliji, ki svoje lastne starše zabijajo v mertvaško rakev.

(Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisl.

Iz Ljubljane. (*Sveto leto in misijoni.*) Po vsi škofiji je bil preteklo nedeljo oznanjen začetek sv. leta. Vérno so ljudje poslušali resnobne besede sv. Očeta, ki zaterjujejo, kako je treba pokore in molitve v teh hudih časih. Globoko v serca je segalo premilo zvonjenje o večeru po vseh cerkvah; sam Bog daj, da bi bilo pretreslo tudi v grehah dremajoče serca, ali da bi se zgodilo do konca saj, kar se ni še v začetku.

Sv. Oče med drugim tudi gg. duhovnom na serce govore, da naj ljudstva goreče pripravljajo za sprejemanje milosti sv. leta. Med drugimi pomočki so posebno pripravni tudi sveti ljudski misijoni za mečenje grešnih serc. Izverstni list „Apostolat der Presse“ pripoveduje prav spodbudne reči o misijonarji P. Eudes u iz 17. stoletja. Le-ta je svoje apostolsko djanje pričel l. 1632. Več kot deset lét se je pripravljaj na to delo z naj resnejšimi študijami, še bolj pa s premnogim djanjem naj popolniši svetosti in molitve. Od vsih strani je ljudstvo k njemu vrelo, se boljšalo in spreobračalo v velikem številu. Očital je ljudstvu pregrehe brez ozira na ljudi, imel pa je usmiljenje z grešniki; močno in živo je govoril zoper pregrehe, pa ne grenko in ne osorno. Ni se poprijemal v govorih človeške modrosti, govoril je v duhu in moči Božji. Gorel je v željah, da bi pomagal, ne pa da bi dopadel; ni ihtel po tem, da bi se priljubil ušesom poslušavcev, prizigal pa je v njihovih sercih ogenj ljubezni Božje in budil je v njih bridko kesanje zaradi grehov. Vidili so pri njem usmiljenje očetovo do revnih in nesrečnih otrok, zraven tega pa tudi gorečnost aposteljnovo, da bi jih otél za večno življenje.

Ta častitljivi mož je osebno obhajal 120 ljudskih misijonov, razun mnogih adventnih, postnih in družih pridig, pa duhovnih váj po raznih krajih in o mnogoterih praznikih. Taki mož ima pač pravico govoriti in soditi o koristi in potrebi misijonov. Taka sodba se nahaja v nekem pismu P. Blovet-a de Camilly (od 23. mal. serp. 1695).

Apostoljski mož pravi: Ne morem vam dopovedati bogatega blagra, kterege je ljubi Bog podelil misijonu v Vasteville u. To je bilo zares prečudno. Davno že ne pridigam več v cerkvi, ker akoravno je cerkev prav velika, je vendar premajhna za množico poslušavcev. Ob nedeljah smo prav zares imeli več kot po 12.000 ljudi. Dvanajst je spovednikov, pa brez vsega pretiranja smem reči, naj bi jih bilo 50, in imeli bi vsi dosti opraviti. Ljudje prihajajo od déleč, po 8 do 10 ur hodá, in vsih serca so prečudno ginjene. Vidijo se le solze, slišijo le zdihljeji ubogih spokornikov in spokornic.

Žetev v spovednicah je prečudna, in prav bridko mi je, da komaj četrtemu delu izmed njih smo kos postreči. O, kolika dobrota so vendar misijoni! Kako zeló so potrebni! In kako veliko je zadolženje, ako se iše jih odvracati. O moji brate, prosimo Gospoda žetve, naj pošlje delavcev, in recimo prav velikrat iz celega serca: „Gospod žetve, pošlji delavcev na svojo žetev!“ — Kaj počnejo v Parizu mnogi doktorji in bakalavri, v tem ko toliko tisuč duš gre v pogubljenje — zaradi pomanjkanja oséb, ki bi jih mogle iztergati pred pogubo in peklom. Zares, ako bi delal iz naj notranjši globočine svoje duše, šel bi v Pariz in v Sorboni in po družih kolegijah bi klical: Gori! gori!

peklenski ogenj vesoljni svet obdaja! Pridite gospodje... vsi in pomagajte nam gasiti peklenski ogenj!

Vidi se apostoljska gorečnost v teh besedah. „Nič nočem“, je P. Eudes večkrat rekel, „ako bi pa kaj mógel želeti, bi hotel vedno živeti, da bi vedno pomagal duše reševati.“ — Sklep omenjenega časnika je: „O naj bi se vendar povsod po mestih in po deželi obhajali misijoni, zlasti v času nastopnega sv. leta!“

Sveto leto s kratkim podukom, dotičnimi molitvami in z bogatim sostavkom vsak čas lahko zadobljivih odpustkov. Sostavil dr. Anton Jarc, predsednik katoliške družbe; na svitlo dala družba, s škofijskim dovoljenjem. — Ta prav lična knjižica v 12erki s 128 stranmi je ravnokar na svitlo prišla v založbi katoliške bukvarne, lično pri g. Milicu natisnjena. Vredna je, da se v tisočeri iztisih razširi po vsem Slovenskem, zlasti, ker zaradi družega oddelka (o vsaki priliki pridobljivi odpuški) ima ceno za vsaki čas in — bi djal — je kakor neogiblivo potrebna vsaki pobožni duši. Sedanji čas namreč se dela prav posebno za ranjce, za reševanje duš iz vic, in ravno s pomočkom te knjižice se dá vsak dan skoraj brez števila odpustkov za ranjce pridobiti. Vošimo toraj v prid dušam v vicah, da vsak, ki zná brati, naj bi to knjižico pri sebi nosil in pridno in zvesto rabil v omenjeni namen. — Obsega pa v 1. delu kratek poduk o sv. letu in molitve pri obiskovanji cerkev s svetoletnim pismom sv. Očeta. V drugem delu pa razne odpuške, ki se morejo pridobiti o vsih dnevnihi časih: zjutraj in dopoldan, posebej pri vsaki sv. maši, pa popoldan; s češenjem sv. R. Telesa, s križevim potom, rožnim vencem; posebno s kratkimi zdihljeji; potem zvečer; o smertoi uri. Zlasti važen je „sostavek popolnih odpustkov“, ki se morejo vsak dan vsacega mesca zadobiti, in tudi poslednjič „sostavek lahko zadobljivih nepopolnih odpustkov“. — Cena v katoliški bukvarni 20 sld.

S Krasa, 20. mal. travna. — Leta 1870 je pregnal liberalni mestni zastop v Terstu oo. kapucine in usmiljene sestre iz velike mestne bolnišnice (ospedale civico). Jud Dr. Luzzato je takrat opéral svoj predlog na ničevni izgovor, da redovniki in redovnice bolnike strašijo s smertjo in sodbo in peklom, ter da jim dajejo moliti zvečer sv. rožni venec. Petnajst lét so usmiljene sestre darežljivo delale in bolnikom stregle v splošno zadovoljnost meščanov, a morale so iti ven, in mesto prepustiti drugim svetnim in gotovo ne tako natančnim strežnicam. Tako je še dan danes v mestni bolnišnici, podobe Križanega in njegove sv. Matere so odpravili iz sob, da ne bi strašile bolnikov, kakor so jih odpravili iz vseh mestnih šol, da ne bi se nad njimi spotikal kak judovsk ali luteransk otrok. A s časoma zná postati bolje tudi v tem obziru. Kdo bi mislil, in vendar je resnično: bosenska vojska je stvar zasukala. Premožna in pobožna vdova nekega vojaškega častnika, ki je v Bosni na bojišču padel, je pristopila v red usmiljenih sester imenovanih „križne sestre“ (Kreuzschwester). Po njenem posredovanji in po prizadevanji vnetega katoličana g. viteza Alber ja, so prišle v Terst pretečenega meseca tri sestre „križarice“, ki bodo stregle po hišah, kamor jih pokličejo, bolnikom katoličanom ali tudi drugim, ki bi ne marali iti v mestno bolnišnico. Predenj so prišle iz Bruka na Štajarskem, kjer imajo sedaj svojo prednico, so tudi od c. kr. namestnije dobile dovoljenje k temu. Gotovo bodo vsi pravi katoličani jako zadovoljni, da se jim prilika ponudi, ob času bolezni, ako doma nimajo prave postrežbe, ali ne bi hoteli iti v bolnišnico, poklicati prijazne in v svojem poslu izvrstne strežnice sestre „križarice“ na svoj dom.

Kar so pred 10 leti storili teržaški mestni sveto-

valci, to so ponovili z redovniki lansko leto na Francoskem. Prgnali so do konca leta 1880 iz Francoskega 7178 redovnikov, kateri so se razkropili po vsem svetu. Tudi v Terat je prišlo iz Francoskega 7 novincev kapucinov, da se začasno v tukajšnjem samostanu pripravljajo za svoj izvoljeni poklic.

Iz Bulgarije. (Poročilo o bulgarskem misijonu redovnikov vstajenja Jezusa Kristusa v Adrijanopolu za 1879/80. [Dalje.]) Dušnopastirsko delo v Adrijanopolu in po misijonih si delimo z medsvetnimi duhovni, katerih je pa prav silo malo. Razkolniški eksarhat (sedanja samostojna razkolna bulgarsko-cerkvena vlada) s svojimi obilnimi denarnimi pomočki zamore zidati veliko lepši cerkve in šole, kakor pa mi (napravili so res v Adrijanopolu 2 cerkvi, 4 šole za dečke in njih ravno toliko za deklice), vendar — hvala Bogu — se pri vsem njegovem mamljenju ne zmanjšuje število naših vernikov v našem področju, to je, po Traciji in vzhodnji Rumeliji; akoravno se tudi ne more reči, da bi se bilo znatno zvikšalo. — Temu nasproti pa se je število spreobrnjenecv močno pomnožilo v Macedoniji, kjer se je škof Nilos že pred več leti vstanovil v Kukuš u, do kamor dosedaj še ne sega moč bolgarskega eksarhata; tega vzrok je po nekoliko tudi v narodnem prizadevanju rešiti se spod gerškega patrijarhata.

Pri nas v Traciji pa tacega pritiska v katoliško Cerkev ni lahko upati, in še manj v Rumeliji. Todi bulgarski eksarhat v očéh patrijarhatov sije z blišcem narodne cerkve; zato je treba močnega vérskega prepričanja zoper vihar krivo razumljene narodnosti. Otroci tukaj z znanstvenimi dokazi dospevajo do terdnega prepričanja, da je resnica v katoliški Cerkvi; zato tukaj izreja otrók v šoli obrodi veliko bolj stanovitve vspéhe, kakor celo apostoljsko djanje po misijonih, koder je tudi ta zaderžek, da nimamo zadosti duhovnov v potrežbo vsih spreobrnjenih okrajín. Koliko družín je, ki so naznanile, da so voljne sprejeti katoliško vero, samo da bi jim mogli dati mašnika ali šolo vstanoviti; toda ker ne umevajo lahko bistvenega razločka med katoliško Cerkvijo in razkolstvom, pa ravno s tako lahkoto odpadejo od katoličanstva, s kakoršno so se ga bili poprijeli, ako se z neprenehljivim podučevanjem v veri ne vterjujejo.

Pri vsem rednem oskerbovanju šole in pri tem, da eden naših redovnikov vsakih 14 dni gre v Suodjak in Mustratli v ondotnih moških in ženskih samostanih službo spovednikovo opravljat, smo vendar poslednje leto opravili 37 misijonskih popotvanj, in katoliško prebivalstvo kaže veliko zvestobo v sv. veri, kar naznanuje, da jim je globoko vsajeno prepričanje, da katoliška vera je resnica.

Pred nekaj časom smo vidili lep izgled močne vere, s kakoršno so se spreobrnjeni Bulgari v prav hudih okolišínah skazali za prave katoličane.

Eden načelnikov rumeljskega polka je namreč od svojih vojakov zahteval, da naj v razkolniški cerkvi opravijo obhajilo, in pristavil je po povelju postave, da vsi tisti, ki se štejejo h kaki drugi veri, so te dolžnosti prosti; tu se v splošno začudenje loči od tovaršev le en sam mlad vojak, ki je bil znan kakor čverst Bulgar, in očitno pové, da je katoličan, to je, da bode o blžnji priliki v eni katoliških cerkvá to svojo dolžnost spolnil. Spoštovali so prostodušnost mladega junaka in nobeden mu ni čisto nič očital. . . Le-ta je bil brat mladega bulgarskega duhovna, ki je svoje nauke doveršil v Propagandi v Rimu in je pred malo leti prejel sv. mašniško posvečenje v Rimu.

Da eksarhat ima tako malo moči do z Rimom zedinjenih Bulgarov, zato se je zahval ti naj pervo božji

previdnosti, ktere vladanje je tukaj očitno. Pa to se zamore po pravici pripisovati tudi pomanjkovanju keršanske vérske moči med razkolniki. — Ako bi imeli mi pomočkov, da bi vstanavljali šole po krajih z obilnim prebivavstvom, tudi ondod, koder ni katoličanov, bi se unija (zedinjevanje s katoliško Cerkvijo) prav naglo razširjala. Toda v svoji zapušenosti smo komaj zmožni šole zderževati le ondod, koder so čez vse naj bolj potrebne.

V mali Tirnavi dajemo učenikom vstanovljeno podporo, in po svoji zmožnosti podpiramo tudi ubožniši duhovne po raznih krajih. Marsikteri naših učencev pa, kateri bi po doveršenih naukih prav rad dobil službo na kaki katoliški šoli, je prisiljen službo sprejeti na kaki razkolniški šoli, če ni zavezan hoditi v razkolniško cerkev, ker mu mi ne moremo plače obljubiti.

(Konec nast.)

Kaj se godí, če vere ni!

V Budapešti na Ogerskem se silo pogosto godijo ostudne reči. Nedavno s'a v tem mestu dva človeka kočijaša Jan. Hayward-a v štali napadla, zadavila, oropala, potem truplo na kose razrezala in jih v gnojno jamo zmetala. Tolovaja, Balis in Panczel, ima že pravica v rokah in priznala sta svoje hudodelstvo. — V silno sterjenje smo brali, da neka madžarska postava do neke prav pozne dobe (do 16. leta ali še delj?) mladini prepoveduje spoved; no, če je to res, potlej naj Magyarország sam sebi pripisuje obilne groze, ki se tolikrat slišijo iz unih krajev.

V ravno tem mestu so zasačili te dni 52 ponarejevalcev bankovcev, veliko izdelanih bankovcev, pripravljenega papirja pa še za 100.000 gl. — Ali bi bili ti tatovi to storili, ako bi bili imeli živo vero, da tat ali goljuf mora do zadnjega vinarja vse poverniti, ako hoče v nebeško kraljestvo priti!

Z Dunaja 21. t. m. naznanuje „Vaterland“, da so prešnji dan našli 14letnega poba Karola M. obešenega, in pravi, da usmertil se je zavolj žaljene časti! Ko bi bil napihnjeni mladi méh dobro podučen v veri, da samomorivci pridejo v pekel, ali bi bil storil tako grozovitost?

Na Nemškem v Koloniji, kakor pišejo časniki, je 14leten pob umoril svojo mater! Kako je bilo to mogoče? Bila je mati huda žganjepivka, ki je otroke zamenarjala, zlasti, da se niso učili keršanskega nauka; oče pa je delal v tovarni od zore do mraka, in toraj tudi ni skerbel za čedno odgojo otrók. 11. prosenca tega leta dopoldne je mati sedela pri mizi in imela je pred seboj kavo in žganje. Tudi svoji hčeri ponuja kave, tej pa se zdi kava prevročá in zmérja mater s pijanko. Mati zgrabi nož, da bi se stresla nad otrokom. Štirnajstletni sin pa ji izterga nož iz roke in odpelje sestro iz sobe, ter mater hoče v sobo zakleniti; mati pa pograbi kladvo in ga vihtí nad njim, da naj je ne zapira. Tudi kladvo ji sin vzame; ali mati popade sekiro, katero ji deček enako iz rok izterga in z njo po materi mahne, ktera se neutegoma na tla zgrudi; sin pa jo le še po glavi maha s ostrino, in poslednjič jo s cunjami pokrije, zaklene in odide z doma. . . . Ko bi bila mati sama imela djansko vero in tudi otroke v veri podučevala; ali bi se bila zgodila ta strahota?! Obsojen je bil pob na 5 lét v ječo.

Razgled po svetu.

Zastran popotovanja v Rim so v Zagrebu 21. t. m. odlični gospodje s porazumljenjem vzoritega gosp. kardinala imeli shod. Posvetovati so se imeli, kako ima Hervaško v tem romanji biti zastopano. Kardinalu bode prav ljubo, ako se veliko domačinov vdeleži tega popotovanja in on sam bode, kar koli bo moč, k temu pripomogel.

V Križevcih na Hervaškem je 20. t. m. umerl ondotni gerško-katoliški škof Georgij Šmiciklas. Rojen v Rešetovu 1815, posvečen mašnik 1842, škof pa 1858. R. I. P.

Rimsko-Rusko. Na sožalni telegram sv. Očeta do novega cara zarad umora Aleksandra II je Aleksander III odgovoril z veliko prijaznostjo, da najprej ko mu bode mogoče, bo stopil v stalno zvezo s sv. Stolom rimskim. Oba mlajša brata carova, ki sta se pretekli mesec mudila v Rimu, sta bila močno ginjena z nazoanjenim sočutjem sv. Očeta in obljubila sta, da se naglo zopet poverneta v večno mesto. Veliki knez Konstantin, povračaje se v Petrograd, je bil obdarovan s predrago podobo papeža Leona XIII.

Iz dopisa katoliškega misijonarja, ki je delj časa bival v Petrogradu, ima „Blahovest“ nekatere zanimive naznanila. Misijonar pravi, da je ni dobroserčniši lastnije na svetu nad lastnijo pravega Rusa. Človek utegne z njim občevati dolge leta in vendar ne zgubi do njega spoštovanja... Tudi bolj olikani Rusi precej na prvi pogled razodevajo dobroserčnost. Napihnjene obnašanja, s kakoršnim se v srednji Evropi loči versta bogatih ljudi od ubožnih, tukaj ne vidiš, ravno nasproti so mnogi visoki štabni dostojniki v svojim zunanjem obnašanji doljudniši ko navadni desetniki kod drugod. Zgodi se neredko, da si generali štejejo v čast, ako so povabljeni nebó nesti pri kaki cerkveni slovesnosti. Mladi častniki pobožno molijo v hiši božji iz molitvenih bukev in spoštljivo svojemu duhovnu roko poljubujejo. Vidil sem pogosto po razkolnih cerkvah, da so se častniki priklanjali pred podobo Matere Božje in se po gerško pokriževali. Rusi sploh nam morejo pri božji službi služiti za izgled, akoravno nimajo tako temeljnega znanja verskih resnic. Ako gre Rus memo kapele ob očitni poti in vidi v nji goreti sveče pred podobo Matere Božje ali sv. Nikolaja, spoštljivo vzame z glave „čapko“, se pokriža in nekolikrat prikloni. (Kako „štempiharsko“ pa pri nas celó memo cerkve, v kateri je presv. R. Telo, kréta celó vsakdanji prostomišljak, če le capa sterganega škrica na njem visi!) V stanovanji tudi naj ubožnišega Rusa vidiš gorečo svetilko pred sveto podobo. Ta pobožna šega je tudi po vsih trgovskih štacunah petrograških. — To opazovanje mi vterjuje stanovitno nado, da Rusija bode že skoraj katoliška. Ako se spolni moje upanje, se nam odpre naj obširniši in naj lepši delavno polje v Rusiji.

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

2. majnika. S. Atanazij. — 3. Najdenje sv. križa. — 4. S. Florijan. — 5. S. Pij V papež. — 6. S. Janez ev. pred Lat. vrati. — 7. S. Stanislav škof in muč. — 8. Tretja nedelja po Vel. noči. Varstvo s. Jožefa.

Zahvala:

Čast in zahvala Naši ljubi Gospej in sv. Jožefu za pomirjenje v denarni zadevi. M. K.

V molitev priporočeni:

Bolna Mater priporočuje hči, kakor tudi neko kupčijo za dober izid na priprošnje Naše ljube Gospé in sv. Jožefa. — Mož priporoča bolno ženo za zdravje. — Neki revež za poboljšanje. — Oseba v velikih dušnih potrebah. — Dve na duši skoraj popolnoma slepi osebi, da bi spoznale brezno pred seboj in se spreobrnile. — Oseba za rešenje iz neke stiske. — Duhoven v neki telesni in več dušnih zadevah. — Bolna deklica in častivka Marije Device, da bi se ozdravila, če je Božja volja. — Družina hudo bolno mater priporoča v molitev vsim udom, posebno tudi duhovnom za zdravje, na priprošnje N. lj. G. in sv. Jožefa. Zahvala po uslišanji. — Mati živo priporoča bolno hčer za zdravje, če je Božja volja.

Zlate zerna za vsaki dan mesca.

2. majnika. Če si „šmarnice“ pozabil včeraj, prični jih danes opravljati.
3. Veliko slajši in srečniši bodo tebi dnevi in noči, ako si boš tako prizadeval Bogu dopasti, kakor se trudiš ljudém vstreči.
4. Človek, ki je zunaj svetosti na zemlji vse pridobil, ni nič pridobil; in če kdo razun svetosti tudi nič ni pridobil, je vse pridobil.
5. Ako poznamo sami sebe, bomo sovražili sami sebe, Bog pa bo začel nas ljubiti. (S. Avguštin.)
6. Ako ljubiš Jezusa, imaš zastavo prihodnjega zveličanja. Peklenski ogenj tistega serca ne more žgati, ktero je napolnjeno z ljubeznijo do Jezusa.
7. Slaba je tvoja učenost, ako se ne znaš varovati greha in sramote.
8. Naj hujši žaljenje bližnjega, kar besede tiče, je to, ako ga smešiš. (Frančisk Sal.)

Listek za raznoterosti.

Komu bom pél?

Ne za slavo, za dobiček
Hočem pesmi svoje peti,
Ali ko gošáv slaviček,
V tiho noč jih žvergoleti:

Pesmi bodo mi zvonile
Tebi v vedno večo slavo,
Gori se narávnost vile
K Tebi, Jezus! na višavo.

Sej sem jih učil še peti,
Ko sem Te ljubeč objémal,
In v ljubezni tej presveti
Se napajal, grel in vnémal.

Svet naj reče, kar mu drago —
Ti! kaj praviš, skerb je mene:
Če sercé jih tvoje blago
Sprejme, druge želje nimam več nobene.

Sursum.

Iz Ljubljane. K obletnici slovenske Matice 27. t. m. se je bilo sošlo 60 do 70 družnikov, njih mnogo tudi z dežele, naj bolj gg. duhovnov.

G. predsednik dr. J. Bleiweis je omenil, da zdaj ko se okolišine na boljše obračajo, se bo posebno ozirjemal na izdajo šolskih knjig. — Povdaril je, kako pre-

blago se je prejasni cesarovič Rudolf o svojem prihodu iz Jeruzalema obnašal do Slovencev v Terstu, in povedal, da odbor bo skerbel, da tudi Matica se bo vdeležila slovesnost o cesarovičevi poroki. — Omenil je slavne enciklike sv. Očeta Leona XIII o ss. Cirilu in Metodu in rekel, da tudi Matica bo oziroma na to kaj storila. — Tajnik g. Praprotnik je povedal, da je banka „Slavija“ podarila Matici 100 gl.; da je skoz leto pristopilo 70 novih udov, ter je sedaj število vsih 1584; tudi, da on želi tajništvo odložiti itd. — G. A. Keržič je razvil misel, naj bi se ne rešetale malenkosti o odborovem djanji, obliki matičnih knjig itd. po časnikih, ker to napravi škoduje; to pa je zbudilo nekoliko ogorja na drugi strani. — Spomina vreden je predlog gosp. prof. Raiča, da naj bi se matične knjige pisale v zloznamenem jeziku in po Šumanovi slovnici, ki ima v kratkem na svitlo priti. Temu je dr. Bleiweis nekoliko ugovarjal, med drugim, da marsikteri pisatelji določno zahtevajo, naj se jim njih pisava pustí tako, kakor je. Menimo pa, da naj važniši nasprotni razlog je ta: da ni še čas za to, da bi se kaka pisava oktrojirala, ker slovenščina je zdaj v razvijanju, mora imeti svobodo in nikakor ne smé določevati ena sama knjiga vsim pisateljem, kako naj pišejo.

Volitve v ljubljanski zbor so se tako zveršile, da v 1. razredu je dobila vsaka stranka enega odbornika, v 2. so komaj obviseli še nemški, v tretjem pa so narodni dobili po 187 do 189 glasov, druga stran pa 48 do 50. Napredek v dveh letih je tolik, da po vsih znamenjih drugo leto narodna stran na čelo pride.

V Šentjurji pri Šmariji je 23. t. m. po kratki bolezní vsled hudega pšena umerl ondotni fajm. č. g. Ant. Anžur, rojen na Jančem 2. majnika 1825, posvečen 30. maj. serp. 1850. R. I. P. — Omenjena bolezen precej hudo gospoduje po unih krajih.

Iz Maribora. To leto se bo zakrament sv. birme delil v lavantinski škofiji: V Slov. Bistriški, Novocerkovski, Vuzeniški in Konjiški dekaniji.

Telegraf med telesnim in duhovnim svetom. Vesoljni svet je véliki telegraf. Noben umen človek namreč ne tají zveze med telesnim in duhovnim svetom. Iz vsih serc, iz vsih ust se neprenehoma telegrafuje na uni svét. Telegrami grejo naravnost do Boga, do Kristusa, do sv. Duha; nekaj pa tudi do Marije, sv. Jožefa in družih svetnikov, kamor namreč so tvoje misli, tvoji zdihljeji, tvoje molitve in prošnje obrnjene. Vsaka misel, vsaka želja, vsako djanje je veliko bolj hitro znano na unem svetu, kakor pa se na zemlji kaj zvé in naznani po telegrafu. Ti le samo misliš na greh, že je nesel to tvojo misel telegraf na uni svet. Kako grozno hitro se zvé na unem svetu vsak greh, ki ga storiš! Vari se tedaj hudega vselej in povsod. Iz vsake cerkve je napeljana telegrafna proga v toliko žilicah na uni svet, kolikor je človeških serc v cerkvi. Pa še več: vsak tvoj giblje, če klečiš, ali stojiš, če moliš ali ne moliš — vse se telegrafira.

Da si véliki petek, ko so bile naj svetejši opravila v Šenklavški cerkvi, ti obé roki deržal sklenjeni zadej pod herbtom in si z njima tam svoj klobuk deržal, to se je berž telegrafovalo na uni svet. Da si ti, odrašeni rokodelec, véliki teden pri opravlilih imel roko v žepu, namesto da bi bil imel roki sklenjeni pred seboj: ali meniš, da to ni bilo telegrafovano na uni svet? Da se ti, sicer učeni gospod, enako nerodno in nespodobno védeš pri vsaki maši, ali meniš, da bo to zginilo, kakor senca? Ne; to se vselej precej naznani v duhovni svet in boš enkrat našel zapisano v bukvah svojega življenja in boš po tem in takem sojen. O koliko se vsak dan,

vsako noč telegrafira iz cele Ljubljane, iz vse dežele, iz vsake hiše, z vsih ulic in potov, iz vsake kerčme na uni svét! — Boj se tega telegrafa! Ta bo enkrat pričá tebi v plačilo, ali pa tebi v obsodbo!

Dunaj. Včera, 28. t. m., se je zopet pričel državni zbor. Na dnevnem redu je državni predstév in finančna postava. Pričakujejo se hudi napadi levičarjev, ki so že v dosedanjih sejah čez dve tretjini več govorili kot desničarji.

Duhovske spremembe.

V Lavaatinski škofiji: Župnika sta postala č. g. provizorja: Jakob Krušič v št. Andaržu pri Polzeli, in Gregor Dupelnik pri št. Lenartu pri Laškem. — Predstavljeni so č. g. kaplani: Miloš Šmid k sv. Urbanu pri Ptuj; Ivan Bohanec k Mariji Snežni na Veliki; Simon Ducman na Pako; Jožef Jurčič v Žavec; dr. Ant. Suhač za II. v Maribor; Martin Napast k Veliki Nedelji; Martin Jurkovič za II. v Ljutomer in Ivan Nedeljko k sv. Martinu pod Vurbergom. — Umerl je č. g. Gregor Pivec, župnik pri sv. Mihelu nad Mozirjem. R. I. P.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Čast. gosp. župnik Fr. Porenta 2 gl. — Č. g. župnik Ant. Hočever 3 gl. — Č. g. Jan. Demšar, župnik v Bukovšici, 5 gl. — Č. g. Žiga Bohinec 2 gl. — Neimen. 1 gl. — Č. g. župnik Ign. Vrančič 2 gl.

Za stradajoče na Notranjskem: G. Al. Jenko 10 gl. **Za opravo ubožnih farnih cerkev naše škofije:** Iz Šmartna pri Litiji 18 gl. 43 sld. — Iz Javorja pri Litiji 4 gl. — Iz Lučin 17 gl. 68 sld. — Iz Prečine po č. g. M. Lavtžarji 1 gl. 5 sld. — S Černega verha nad Idrijo 20 gl. — Iz Semiča 40 gl. — Z Gorjan 30 gl. — Po č. g. župniku Fr. Porentu 4 gl. 40 sold. — Po č. P. Celsu iz Kamnika 15 gl. — Iz Čateža pri Savi 10 gl. — S Kerke 13 gl. 50 sld. — S Šent-Lenarta 10 gl. — Po č. g. J. Lukancu iz Suhorja 30 gl. — Z Roba 10 gl. — Z Ježice 16 gl. 8 sld. — Neimenovana 20 sld.

Za sv. Očeta: Iz Lesec po č. g. župniku 16 gl. 30 sld. — G. prof. J. M. 5 gl. — Neimen. 50 sold. s prošnjo sv. blagoslova v neki posebni zadevi. — Iz Zalioga 3 gl. 50 sld. s prošnjo sv. blagoslova.

Za cerkev Jezusovega Serca: Neimen. 2 gl. (Ako se ne bo zidala, pa sv. Detinstvu.)

Za redovnice Jezusovega Serca v Bosni: J. K. 1 gl.

Za bulgarski katol. misijon v Adrijanopolu: Neim. 25 sld.

Za varhe Božjega groba: Č. g. župnik Al. Košir 6 gl. — S št. Jošta nad Polhovem gradcem po č. g. župniku 5 star. dvajs. — Iz Loma č. g. J. Rebolj 1 gl. 65 sld. — Po preč. g. dek. Kožuhu 20 gl. od 7 župnij.

Za sv. Detinstvo: Č. g. župnik Fr. Porenta 6 gl. — Neimen. 1 gl. — Neimenovana 1 gl. s pristavkom, kakor je v „bratovskih zadevah“. — Dva neim. 35 sld.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. A. Šokl. v L.: Zastran „Dan.“ smo naznanili založništvo. — G. A. P.: Sacrum peractum die assignata. — G. d. M. Kož.: Za kat. dr. oddali letnino. — G. F. K. v M.: Samo nova zaveza sv. pisma se ne oddaja; mora tedaj dotični gospod vse vzeti, ako ga želí imeti.